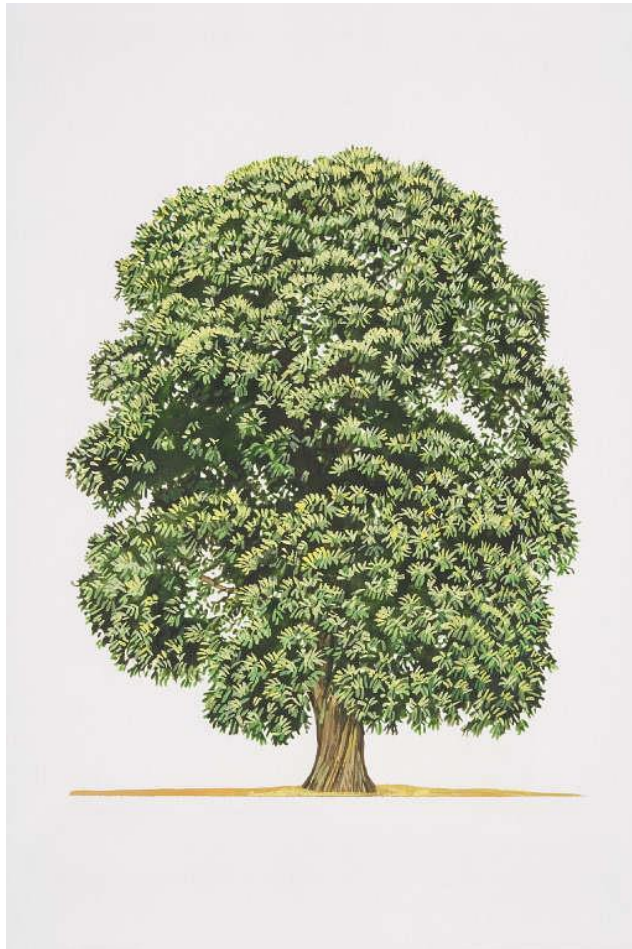

ÅRSPLAN

KASTANJENØTTEN FAMILIEBARNEHAGE

2020-21

Innhold

1. HVA ER EN ÅRSPLAN?	3
2. HVA ER EN FAMILIEBARNEHAGE?	3
3. GRUNNLAGET FOR DET PEDAGOGISKE ARBEIDET	3
Lov om barnehager.....	3
Rammeplan for barnehager	3
Barns medvirkning	3
Omsorg og oppdragelse.....	4
Lek.....	4
Læring	4
Sosial kompetanse	5
Kunnskapsmål	5
Holdningsmål	5
Ferdighetsmål	5
Metoder	6
Språklig kompetanse	6
Barnehagen som kulturarena	6
4. ANSVAR OG ROLLER I BARNEHAGEN	7
5. BARNEHAGENS ARBEID MED RAMMEPLANENS SYV FAGOMRÅDER	7
A) BARNEHAGENS ARBEID MED KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST.....	7
Innhold	7
Metoder	8
B) BARNEHAGENS ARBEID MED KROPP, BEVEGELSE OG HELSE.	8
Innhold	8
Metoder	8
C) BARNEHAGENS ARBEID MED KUNST, KULTUR OG KREATIVITET.....	8
Innhold	8
Metoder	9
D) BARNEHAGENS ARBEID MED NATUR, MILJØ OG TEKNIKK.	9
Innhold	9
Metoder	9
E) BARNEHAGENS ARBEID MED ANTALL, ROM OG FORM	9
Metoder	9
F) BARNEHAGENS ARBEID MED ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI.....	9
Innhold	10
Metoder	10
G) BARNEHAGENS ARBEID MED NÆRMILJØ OG SAMFUNN	10
Metoder	10
6. DAGSRYTMEN	10
7. ANDRE TING.....	11
Bursdagsfeiring	11
Foreldrekontakt	11
Vurdering	11
Henting	12
Informasjon om innholdet i barnehagen.....	12

1. HVA ER EN ÅRSPLAN?

Dokumentet spesifiserer mål, barnehagens innhold og arbeidsmåter. Dokumentet er et arbeidsredskap for daglig leder og skal gjøre det enklere for foreldre å sette seg inn i barnehagens arbeid. Dokumentet tydeliggjør hva daglig leder anser for å være viktig. Dokumentet er ikke ment å skulle gi et utfyllende bilde av det daglige livet i barnehagen. Her vil den daglige kontakten være viktigst.

2. HVA ER EN FAMILIEBARNEHAGE?

En familiebarnehage er en barnehage som drives i et privat hus som er godkjent for driften. Kastanjenøtten familiebarnehage er godkjent for fire barn under tre år. Eier er utdannet førskolelærer. En familiebarnehage skal ha hjemlig preg. Gjennom lek og hverdagslige aktiviteter sammen med andre barn og en voksen blir det skapt en myk overgang til arenaer utenfor hjemmet.

3. GRUNNLAGET FOR DET PEDAGOGISKE ARBEIDET

Lov om barnehager

Kastanjenøtten familiebarnehage skal gi barna gode utviklings- og aktivitetsmuligheter. Kastanjenøtten familiebarnehage har ikke livssynsmessige særbestemmelser, men har heller ikke reservert seg mot lovens kristne formålsparagraf. Departementet fastsetter en rammeplan for barnehager. Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Rammeplan for barnehager

Rammeplanen er et plan og styringsverktøy for å sikre det faglige innholdet i barnehagen. Fra 01.08.2017 ble den nye rammeplanen for barnehager iverksatt. Den nye rammeplanen understreker i større grad enn før at samarbeidet mellom barnehagen og hjemmet er viktig for barnets trivsel og utvikling, og legger sterkere føringer for hva barnehagen *skal*, og ikke bare *bør* gjøre. Ansvarsforholdet mellom barnehagens ansatte tydeliggjøres også. Barnehagens fagområder er de samme som tidligere.

Barns medvirkning

”Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.”
(Barnehageloven §3 Barns rett til medvirkning)

I Kastanjenøtten familiebarnehage er barna med på å påvirke innholdet i barnehagedagen daglig. De tar valg som at de vil ut å leke, trille tur, at de vil lese bøker, synge, leke med dukker, spise og så videre. I hvilken grad barna kan være med på å bestemme avhenger av situasjonen og barnets alder. Barna uttrykker både kroppslig og språklig hvordan de har det, og de minste barna formidler hvordan de har det ved mimikk, kroppsholdninger og andre følelsesmessige uttrykk. Som voksen må jeg være observant i forhold til barnas uttrykk og handlinger, og det forutsetter god kommunikasjon mellom den voksne og barna for å kunne ta dette på alvor. Ved å reflektere over det vi

til enhver tid foretar oss og ved å evaluere arbeid underveis, tar jeg hensyn til barnas signaler og lar dem påvirke hvordan jeg jobber videre.

Omsorg og oppdragelse

”Omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse, helse og forståelse for bærekraftig utvikling.”

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg. I Kastanjenøtten familiebarnehage er det bare en voksen og en liten barnegruppe. Det gjør at vi blir godt kjent, og at alle barna til en hver tid blir sett. I Kastanjenøtten familiebarnehage har vi også god tid. God tid til å være sammen i øyeblikkene. En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse og evne og vilje til samspill. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet og komme til uttrykk når barn leker, i stell, måltider og påkledning. Oppdragelse er en prosess der voksne leder og veileder neste generasjon. Gjennom oppdragelsen overføres verdier, normer, tanker og uttrykks- og handlingsmåter. Oppdragelse må skje i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

Lek

”Barnehagen skal gi barn mulighet for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser.”

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Leken er barnas. Nettopp fordi denne er så verdifull for barna må jeg som voksen legge til rette for og respektere barnas behov for lek. Dette vil jeg ta på alvor ved å tilpasse dagsrytmen slik at det blir god tid til å leke og ikke nødvendig å avbryte leken på grunn av et tett tidsskjema. Barna lærer og utvikler en sammensatt kompetanse gjennom leken. Ved å late som, går barna inn i sin egen forestillingsverden, tar andres perspektiv og gir form til tanker og følelser. Gjennom leken blir barna kjent med verdenen. Barnas forestillingsevne trenes opp i leken. Leken oppøver kreativiteten og oppfinnsomheten. Gjennom leken kan man øve, prøve og uttrykke seg, og lære å mestre sine følelser

Leken er språkutviklende, barna forteller hele tiden hva de gjør eller hva ting skal forestille. Ingen voksenstyrte aktiviteter gir barna sosial kompetanse i samme grad som leken. Alle barnas ideer må sammenføres innenfor lekens rammer. De må inngå kompromisser. Det er ikke slik at en kan bestemme hele tiden. Sosial kompetanse er både en forutsetning for leken og en konsekvens av den.

Læring

Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Barnehageloven § 2 Barnehagelovens innhold)

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst og bidra til et godt grunnlag for læring. Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet, og er nært sammenvevd med lek, oppdragelse og omsorg. I Kastanjenøtten familiebarnehage legger jeg vekt på den voksnes tilstedeværelse for barna. Det er viktig at den voksne er tilstede i barnas oppdagelser

og undring. I samtalen med barna ønsker jeg å bidra til læring. Leken er også en arena der barna lærer mye. Her kan barna prøve og feile. Her ser de hvordan ting fungerer og hvordan lekekameratene reagerer på utspill. Under rutinesituasjoner som måltider og påkledning er det også rike muligheter for læring.

Sosial kompetanse

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. (Barnehageloven § 2 Barnehagelovens innhold)

Jeg ønsker å legge ekstra vinn på at barna skal oppleve trygghet og nærhet i hverdagen. Hvert enkelt barn skal bli sett, hørt og tatt på alvor gjennom hele dagen. Tryggheten søkes oppnådd gjennom god, vennlig, positiv og åpen kontakt mellom daglig leder og barnet, samt gjennom faste, forutsigbare og forståelige rammer og regler. Tilsvarende viktig er det at barna utvikler gode sosiale evner så de lærer seg å fungere godt sammen med andre barn. Jeg synes det er viktig at barnehagen er en trivelig plass for barn, foreldre og andre som er innom. Jeg ønsker å stimulere til latter, humor, glede og spontanitet. Jeg legger vekt på lek og sosialt samvær. Mange uformelle situasjoner gir oss rike muligheter for sosial læring. I barnehagen må barna trene på å fungere i gruppe. Å lære samspill med andre barn kalles ofte prososial læring. Dette opplever jeg som svært viktig, og den prososiale læringens mål er:

Kunnskapsmål

- Regler for samvær.
- Hvordan være grei mot andre.
- Hvilke konsekvenser barnets atferd har for de andre barna og for fellesskapet.
- Sette seg inn i andres situasjon selv om den er forskjellig fra deres egen.
- Få kjennskap til hvorfor vi skal løse konflikter på en ikke-voldelig måte.
- Andre barn kan være annerledes og ville andre ting enn dem selv og akseptere ulikhet.

Holdningsmål

- Se verdien i at de oppfører seg slik at de andre barna også har det fint.
- Få interesse for å skape et godt miljø.
- Oppleve gleden ved å vise andre barn omsorg.
- Oppleve verdien i å løse konflikter på en konstruktiv måte.
- Få erfaring i å løse konflikter på en ikke-voldelig måte.
- Empati

Ferdighetsmål

- Få trening i samarbeid.
- Erfare at deres oppførsel får konsekvenser for hele barnegruppa.
- Erfare fysisk omsorg selv.
- Få erfaring i å gi fysisk og psykisk omsorg selv.
- Få trening i å vise sosialt ansvar.

Metoder

Den prososiale læringen tenkes gjennomført gjennom:

- Fokus på positivt samvær
- Fokus på å ta hensyn til hverandre og vise omsorg for hverandre
- Fokus på toleranse og aksept
- Å gi konstruktiv hjelp i konfliktsituasjoner
- Å gi tydelige grenser og regler
- Å se etter positiv og ønskelig atferd og gi ros for den
- Å gi barna medansvar

Språklig kompetanse

Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av språk. Barna er på ulike nivå i språkutviklingen og jeg ønsker å stimulere barna der de er i språkutviklingen. Samhandling gjennom kroppsspråk og lek med lyder er en vesentlig del av det lille barnets måte å nærme seg andre mennesker på. At voksne oppfatter og bekrefter barns uttrykk og samtidig setter ord på deres inntrykk og opplevelser, er av avgjørende betydning for videre utvikling av talespråket. Barnehagen må sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser. I tillegg vil vi bruke sang, rim og regler for å stimulere språkutviklingen.

Barnehagen som kulturarena

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Kultur forstås her som kunst og estetikk, felles atferdsmønstre, kunnskaper, verdier, holdninger, erfaringer og uttrykksmåter.

4. ANSVAR OG ROLLER I BARNEHAGEN

Barnehageeier har ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk. Styrer har ansvaret for den daglige driften i barnehagen, pedagogisk og administrativt, og skal sørge for at driften er i henhold til rammeplanen. Pedagogisk leder har ansvaret for å lede det pedagogiske arbeidet i hverdagen, og sørge for god planlegging, gjennomføring og dokumentasjon av arbeidet. Den nye rammeplanens mange «Personalet skal ...» vil være viktig for pedagogisk leder. Jeg – Hilde Sannum Lunne – er både barnehageeier, styrer og pedagogisk leder i Kastanjenøtten barnehage, og vil dermed ha ansvaret for alle disse områdene.

5. BARNEHAGENS ARBEID MED RAMMEPLANENS SYV FAGOMRÅDER

Arbeidet med de syv fagområdene vil legges opp med utgangspunkt i de forutsetninger de enkelte barna og hele barnegruppa har.

- a) Kommunikasjon, språk og tekst
- b) Kropp, bevegelse og helse
- c) Kunst, kultur og kreativitet
- d) Natur, miljø og teknikk
- e) Antall, rom og form
- f) Etikk, religion og filosofi
- g) Nærmiljø og samfunn

Hvert område dekker et vidt læringsfelt og områdene er til dels overlappende. Fagområdene vil sjelden opptre isolert.

A) BARNEHAGENS ARBEID MED KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna

- lytter, observerer og gir respons i gjensidig samhandling med barn og voksne
- videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- bruker sitt språk for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og å skape positive relasjoner i lek og annet samvær
- får et positivt forhold til tekst og bilde som kilde til estetiske opplevelser og kunnskaper, samtaler, og som inspirasjon til fabulering og nyskaping
- lytter til lyder og rytme i språket og blir fortrolige med symboler som tallsiffer og bokstaver
- blir kjent med bøker, sanger, bilder, media m.m.

Innhold

- kommunikasjon
- samtale
- lek med språket
- tekst
- muntlig fortelling
- medier

Metoder

- folkeeventyr, fortellinger, diktning, sanger, rim & regler
- kroppsholdning og mimikk
- bruke språket aktivt i hverdagssituasjonene
- vitser og gåter
- de voksne må være seg bevisst sin forbildefunksjon for hvordan en lytter, gir konstruktiv respons og bruker kroppsspråk, talespråk og tekst

B) BARNEHAGENS ARBEID MED KROPP, BEVEGELSE OG HELSE.

Gjennom arbeid med området kropp, bevegelse og helse skal barnehagen bidra til at barna:

- får en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring
- skaffer seg gode erfaringer med varierte og allsidige bevegelser og utfordringer
- videreutvikler sin kroppsbeherskelse, grovmotorikk og finmotorikk, rytme og motoriske følsomhet
- får gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider
- utvikler glede ved å bruke naturen til utforskning og kroppslige utfordringer og får en forståelse av hvordan en bruker og samtidig tar vare på miljøet og naturen
- utvikler forståelse og respekt for egen og andres kropp og for at alle er forskjellige
- får kunnskap om menneskekroppen og forståelse for betydningen av gode vaner og sunt kosthold

Innhold

Fysisk aktivitet inne og ute i ulikt terreng.

Metoder

- aktiviteter inne
- aktiviteter i hagen
- turer i skogen
- lage ”hinderløype” både inne og ute

C) BARNEHAGENS ARBEID MED KUNST, KULTUR OG KREATIVITET.

Gjennom arbeid med kunst, kultur og kreativitet skal barnehagen bidra til at barna:

- utvikler sin følsomhet til å lytte, iaktta og uttrykke seg gjennom allsidige møter med og refleksjon over kultur, kunst og estetikk
- styrker sin kulturelle identitet og sine personlige uttrykk
- tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede
- utvikler sin evne til å bearbeide og kommunisere sine inntrykk og gi varierte uttrykk gjennom skapende virksomhet
- utvikler elementær kunnskap om virkemidler, teknikk og form for å kunne uttrykke seg estetisk i visuelt språk, musikk, sang, dans og drama
- opplever at kunst, kultur og estetikk bidrar til nærhet og forståelse

Innhold

- ulike sanseopplevelser
- aktiviteter som legger opp til å ivareta prosessen og som stimulerer barnas fantasi og skaperevne

- formingsaktiviteter
- musikk, lyd og rytme
- drama, dans og bevegelse

Metoder

- ulike aktiviteter
- formingsaktiviteter

D) BARNEHAGENS ARBEID MED NATUR, MILJØ OG TEKNIKK.

Gjennom arbeid med området natur, miljø og teknikk skal barnehagen bidra til at barna:

- opplever naturen og undring over naturens mangfoldighet
- opplever glede ved å ferdes i naturen og får grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen
- får erfaringer med og kunnskaper om dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet og betydning for matproduksjon
- lærer å iakttå, undre seg, eksperimentere, systematisere, beskrive og samtale om fenomener i den fysiske verdenen
- erfarer hvordan teknikk kan brukes i leken og hverdagslivet

Innhold

- sanger
- matlaging
- samtale

Metoder

- uteliv
- turer i nærmiljøet og i skogen

E) BARNEHAGENS ARBEID MED ANTALL, ROM OG FORM

Gjennom arbeid med antall, rom og form skal barnehagen bidra til at barna:

- opplever glede over å utforske og leke med tall og former
- tilegner seg gode og anvendbare matematiske begreper
- erfarer, utforsker og leker med form og mønster
- erfarer ulike typer størrelser, former og mål gjennom å sortere og sammenligne
- erfarer plassering og orientering og på den måten utvikler sine evner til lokalisering

Metoder

- turer i nærmiljø
- fellesskapet
- benytte ulike aktiviteter knyttet til matematiske begrep
- ivareta barns initiativ og medbestemmelsesrett over egen hverdag

F) BARNEHAGENS ARBEID MED ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Gjennom arbeidet med området religion, etikk og filosofi skal barnehagen bidra til at barna:

- erfarer at grunnleggende spørsmål er vesentlige, ved at det gis anledning og ro til undring og tenkning, samtaler og fortellinger
- tilegner seg samfunnets grunnleggende normer og verdier
- utvikler toleranse og interesse for hverandre og respekt for hverandres bakgrunn, uansett kulturell og religiøs tilhørighet eller livssynsmessig tilhørighet
- får innsikt i kristne grunnverdier og deres plass i kulturen
- får kjennskap til kristne høytider og tradisjoner
- får kjennskap til tradisjoner knyttet til høytider i religioner og livssyn som er representert i barnegruppen
- blir kjent med religion, etikk og filosofi som del av kultur og samfunn

Innhold

- markere de kristne høytidene.

Metoder

- samtale og undring.
- sanger
- litteratur

G) BARNEHAGENS ARBEID MED NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Gjennom arbeid med området nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna:

- utvikler tillit til egen deltakelse i og påvirkning av fellesskapet
- erfarer at alle mennesker, uansett alder og forutsetninger, inngår i og bidrar til barnehagens fellesskap
- blir kjent med og deltar i samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet
- opplever at det tas like mye hensyn til gutter og jenter
- blir kjent med noen historiske endringer i lokalmiljø og samfunn
- utvikler forståelse for ulike tradisjoner og levesett
- blir kjent med at samene er Norges urbefolkning og får kjennskap til samiske fortellinger, sagn og andre deler av samisk kultur og hverdagsliv

Metoder

- turer i nærmiljø
- fellesskapet
- ivareta barns initiativ og medbestemmelsesrett over egen hverdag

6. DAGSRYTMEN

Dagsrytmen avhenger av barnegruppen og tilpasses fortløpende spesielt i forhold til sovetimes. Tabellen under antyder likevel en normal barnehagedag.

KL.	AKTIVITET	INNHold	MÅL
7.45-10.00	Barna kommer	Garderobe	Alle skal føle seg velkommen i barnehagen
8.00	Frokost (for de som ønsker det)	Samtale Mat og drikke	En god start på dagen

8.30	Frilek	Rollelek, konstruksjonslek, dans, lesing	Utvikle sosiale ferdigheter, fantasi, initiativ, motorikk, holdninger
9.00	Utelek / tur	Lek i hagen / tur til Fyllpå barnehage På- og avkledding	Fysiske ferdigheter
10.30	Rydding	Ting settes på faste plasser	Ordenssans, medansvar, sosial trening
11.00	Formiddagsmat	Samtale Mat og drikke	Selvstendighet, sosial trening, medansvar, fellesskap, bordskikk, trivsel, hygge
11.30	For de minste: sovetid	Sove	Hvile, trygghet og faste rutiner
11.30	For de største: Frilek inne eller ute Aktivitet på enkelte dager	Rollelek, konstruksjonslek, spill, lesing Forming i forskjellige materialer	Utvikle sosiale ferdigheter, fantasi, initiativ, motorikk, holdninger Skapende estetikk, konsentrasjon, selvtillit, finmotorikk
11.30 eller 14.20	Påkledding	Kle seg mest mulig selv i samvær med den voksne	Selvstendighet, omsorg, selvtillit
12.00 eller 14.30	Frilek ute	Utendørs lek i barnehagens uteområde	Utvikle fysiske ferdigheter i et trygt miljø
14.00	Måltid	Se måltid ovenfor	
15.00-16.15	Barna hentes		Takker for dagen

7. ANDRE TING

Bursdagsfeiring

Alle fødselsdager markeres med flagg, sang, krone og bursdagsbord. Bursdagsbarnet er i sentrum på bursdagen. Dersom foreldrene ønsker det kan bursdagsbarnet ta med seg boller, kake, is eller lignende.

Foreldrekontakt

Jeg vil legge vinn på den gode, daglige samtalen og kontakten. Foresatte oppfordres til å ta opp ting som en tenker på. Det gis mulighet for en spesiell foreldresamtale om barnet og dets utvikling dersom foresatte ønsker det. I 2017 implementerte jeg forskriften som tilsa at barnehagen skal ha et foreldreråd og samarbeidsutvalg (SU). Foreldrerådet består av barnas foreldre, og SU består av meg og en forelder som er valgt av foreldrerådet. Det vil legges til rette for og gjennomføres minst ett foreldrerådmøte og SU-møte per semester, og ellers dersom det skulle dukke opp en spesiell situasjon som krever ytterligere møte. I rammeplanen stilles det krav til dokumentasjon blant annet av hverdagen i barnehagen. Denne vil bli gitt muntlig gjennom individuelle og personlige, uformelle samtaler med foreldre, i tilknytning til avlevering og henting hver eneste dag.

Vurdering

Det er ikke lett å finne nøyaktige måleinstrumenter for å måle kvaliteten i barnehagetilbudet. Vi har imidlertid en del indikatorer for hvordan arbeidet kan vurderes:

- Barnas trivsel
- Foreldrenes trivsel
- Daglig leders trivsel

Henting

Det er viktig å informere daglig leder hvis andre enn foresatte skal hente barnet. Både barn og foresatte skal være ute av barnehagen 16.15.

Informasjon om innholdet i barnehagen

Informasjonen om innholdet i barnehagen vil skje muntlig ved levering og henting av barna.

Hilde Sannum Lunne